

DIUMENGE 22 DURANT L'ANY C

1. En companyia de Lluç, el pagà convertit, seguint Jesús pel camí ....

Durant tres diumenges – 21-22- i 23. es va recorrent una nova seqüència de l'Evangelí segons sant Lluç. Una seqüència sota el signe del CAPGIRAMENT evangèlic.

Fa quinze dies, responent a la pregunta d'algú sobre el nombre dels qui es salven, Jesús, en el seu camí vers Jerusalem, la ciutat on es posarà al darrer lloc, proposà als seus oients la paràbola de la porta estreta, pas obligat per poder tenir part en el festí del Regne. I a darrers que seran primers, i primers darrers.

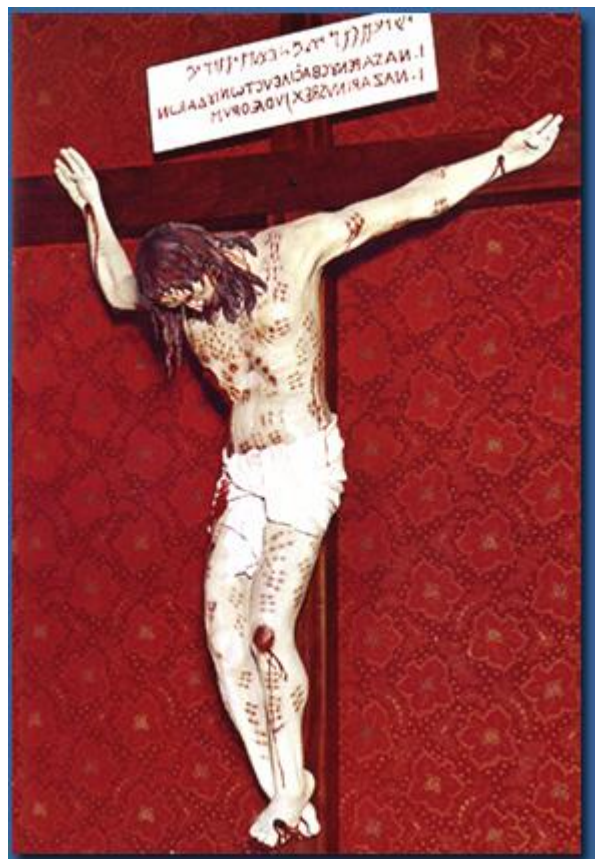
Diumenge passar, és veient com alguns escollien els primers llocs, en un sopar en casa d'un dels caps dels fariseus, Jesús exhorta els convidats a posar-se en els darrers lloc.

Avui, sempre fent camí vers Jerusalem, Jesús revela a "les multituds que fan camí amb ell les exigències del Regne. També els exhorta a començar per asseure's a fi de fer una elecció reflexionada i decisiva.

2... BONA NOVA PER AVUI:

Unes lectures que ens recorden l'amor total que Crist espera dels seus deixebles:

+ El qui a decidit "anar amb Jesús" l'ha de "preferir" a tot. El qui ha "decidit seguir-lo", anar darrera d'ell, el qui vol ser deixeble seu a de portar, també ell, "la seva creu", com el seu Mestre. Es tracta, per tant, d'una elecció "crucial" que no es pot prendre a la lleugera i demana reflexió (Evangelí).

+ El qui viu "de la vida de Crist" pel seu baptisme, no pot deixar que el seu amor no transformi radicalment totes les seves relacions socials. Així Filemó és empès per Pau a acollir "com a germà estimat" el seu esclau fugitiu, Onèsim, que acaba de rebre el baptisme (segona lectura).

+ Però com arriscar els nostres passos seguint Jesús, com "comprendre les voluntats del Senyor si l'esperit Sant no se'ns a enviat des de dalt (primera lectura).

LA TAULA DE LA PARAULA

APROFUNDIR AQUEST TEXT

Escrit en grec, a Alexandria (Egipte), vers els anys 50 a C., el llibre de la Saviesa és el darrer escrit de l'Antic Testament. L'autor, un jueu, vol mostrar als creients, fascinats per la filosofia i la cultura gregues que la revelació de Déu a Israel és la Saviesa suprema.

- En un primer temps, remarca aquí les DIFICULTATS DE L'HOME en la recerca de la veritat, i sobre tot en la intel·ligència, en la comprensió del pla de Déu en la història humana: Qui pot descobrir les intencions de Déu? Qui pot comprendre les voluntats del Senyor? Es demana.
- Després, en tost de cedir al pessimisme, proclama pel contrari, en un segon temps, quina és la FONT DEL SEU OPTIMISME: creient, sap que Déu "ha donat la Saviesa i ha enviat des de dalt el seu Esperit Sant" per permetre a l'home conèixer les seves intencions i fer la seva voluntat.
- Aquell que acull aquest do, aquell que es deixa penetrar per aquesta Saviesa, accedeix a una nova lectura dels esdeveniments així com també de la història humana: Ha destapat la petjada de Déu. És així – conclou l'autor inspirat, que els camins dels habitants de la terra han esdevingut drets;

és així que els homes han après el que us plau i, per la Saviesa, han estat salvats.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El LECTOR maldarà fixar-se bé

- D'un part, en el JOC permanent
ENTRE LES INTERROGATIVES: n'hi ha 4,
- I LES TRES AFIRMATIVES.

- D'una altra part, les TRES PARTS d'aquest text:
+ els límits del coneixement humà:

- *Quin home pot conèixer què desitja Déu?*
- *Qui pot descobrir la voluntat del Senyor?...*

+ el do de la Saviesa

- *Qui hauria conegut mai què desitjàveu, si vós mateix no haguéssiu donat la saviesa,*
- *si no haguéssiu enviat de les altures el vostre Esperit Sant?*

+ *La nova mirada sobre la història dels homes i els seus esdeveniments:*

- *Així s'han redreçat els camins dels habitants de la terra,*
- *(és així) els homes han après a conèixer què és del vostre grat, i la saviesa els salva.*

EL SALM 89

El salm 89 –utilitzat en el culte d'Israel, com a litúrgia penitencial- és una meditació, sempre actual, sobre la "condició humana". Però si el salmista confessa la petitesa de l'home i la seva fragilitat (home= pols= un somni = una herba que floreix i s'asseca), celebra així, en la seva fe, la seva grandesa: Déu no li ha donat la saviesa que li permet reconèixer i cantar l'amor diví del que se n'ha sadollat? Avui nosaltres els pregam amb els ulls posats en Jesucrist que ens ensenya la seva saviesa: el camí de la Creu que ell ens convida a agafar seguint-lo, que desemboca en llum del matí de Pasqua.

SEGONA LECTURA Flm 9b-10, 12-17

APROFUNDIR AQUEST TEXT

La segona lectura d'aquest diumenge és presa de la petita carta a Filemó. L'escrit, el més curt de Pau (25 versets), escrit totalment de mà seva. *Una pura meravella, "una verdadera obra d'art de tacte i de cor (Maurice Goguel).*

- Ens trobam en els anys 56-57. Pau és presoner (v. 1); pot ser a Èfes? Ell escriu al seu estimat i col·laborador Filemó, ric comerciant de Colossos (actual Turquia), convertit a la fe cristiana, i que acull a ca seva les assemblees cristianes per celebrar el Sopar del Senyor.

A través de tres personatges – Filemó, Apia la seva esposa i Arquip el seu fill- *units entre ells per la fe i pels lligams familiars, Pau, explica M. Trimaille, s'adreça a una Església domèstica, que es reuneix a ca seva, com es feia des dels principis a Jerusalem, segons Lluc: els cristins més influents, els qui disposaven d'una casa dotada amb un petit pati o una sala espaiosa, acollint els altres a ca seva per a les reunions importants. Aquestes Esglésies domèstiques, per tant, no es limitaven als seus habitants..., sinó que els seus membres podien venir d'altres cases de la barriada (Les Epístres de Pau. III, pag. 372).*

Aquesta carta fa referència al seu esclau Onèssim, el nom del qual, precisa el mateix Pau, significa "útil". Aquest Onèssim, pot ser després d'una indelicadesa, fugí de la casa del seu amo. No es sap per quin camí, conegué Pau presoner. Convertit per ell a la fe, meresqué perfectament el seu nom: li a esdevingut ben fermament "útil" en la seva presó.

Pau es veu obligat per la llei romana sobre els esclaus, sota pena d'atemptat a la propietat privada, de retornar Onèssim al seu amo. Així, Pau, demana a Filemó, no solament que no li apliqui els durs càstigs prevists pel dret, sinó de retrobar i acollir-lo com "un germà estimat... com si fos jo mateix", aquell que a fuit de la seva casa "com esclau".

Se ha de notar que aquesta carta, referent a un afer privat, és adreçada, no solament a Filemó, sinó també a l'Església que es reuneix a ca seva, perquè com comenta una edició de la Bíblia, en el

Cos de Crist, els afers privats no són mai privats. El canvi de comportament de Filemó amb Onèsim manifestarà el poder de l'Evangelí, revelarà alguna cosa del misteri de l'Església que és a Colosses.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

En aquest text es veuen clarament TRES PARTS. El lector vetllarà en diferenciar-les bé:

- **LA INTRODUCCIÓ , que presenta i situa els tres actors:**
    - + **Pau que, envellint, es troba** *i pres per causa de Jesucrist*
    - + **Filemó, a qui escriu**
    - + **Onèsim, el seu esclau, que Pau ha batiat en la seva presó, i que li presta serveis**
  - **La SÚPLICA de l'Apòstol:**
    - + **que Filemó accepti lliurement i sense ser més o menys forçat**
    - + **a acollir** *com un germà estimat* aquell que li fugí com un esclau.
- La CONCLUSIÓ:**
- + *Per tant,*
  - + *si em comptes entre els qui tenim part en uns mateixos béns,*
  - + *rep-lo com em rebries a mi mateix.*

COMENTARI A L'EVANGELI

El relat evangèlic de diumenge passat es desenrotllava en el marc d'un menjar, a la casa d'un dels principals dels fariseus; les propostes de Jesús a taula havien produït sorpresa. Ara som altra vegada a l'exterior, pel camí que condueix a Jerusalem, la ciutat on Jesús portarà fins el final el seu amor.

El breu sumari que introdueix fixa la nostra atenció no tant en Jesús, els seus deixebles o els seus adversaris, sinó més sobre les grans multituds que caminen amb ell, sense haver-se compromès encara a seguir-lo de debò.

També en un gest simbòlic, Jesús es gira cap a la gentada per a revelar el que implica la condició de deixeble: qui vol anar amb ell no pot tenir el cor dividit: cal elegir, particularment en el nivell de les relacions familiars i en el de – tan estimat per Lluç- l'ús dels béns materials.

- Les RELACIONS FAMILIARS:

+ En aquell temps, Jesús anava amb molta gent; ell es girà i els digué: «Si algú vol venir amb mi i no m'estima més que el pare i la mare, que l'esposa i els fills, que els germans i les germanes, i fins i tot que la pròpia vida, no pot ser deixeble meu.

Preocupat de preservar la força abrupta de la paraula de Jesús, Lluç empra el verb "odiar", reflex probable d'un original arameu (una llengua que ignora el comparatiu de preferència i s'expressa pel contrast). El leccionari ha traduït "estimar més que"(preferir a...). totes les relacions humanes, per legítimes que siguin, i fins i tot la seva pròpia vida, han de ser subordinades pel deixeble a la relació preferencial que l'uneix a Crist

Jesús, evidentment, explica N. Quesson, és el profeta de l'amor i no de l'odi. Les seves fórmules abruptes no significarien que podem passar dels lligams familiars. Lluny de justificar l'egoisme Jesús convida a un deseiximent de si mateix. Es tracta sempre de preferir Jesús a la nostra pròpia vida. També, lluny d'invitar a trencar egoísticament totes les nostres relacions les més sagrades (l'amor filial, conjugal, fraternal), Crist invita cadascun de nosaltres a animar i travessar totes aquestes afeccions per l'amor absolut de Déu.. El cas límit, és ver, de renunciar a pares, dona, fills, casa, a causa del Regne de Déu (Lc 18, 29). I és aquest arrencament, a la seva pròpia família, que Jesús s'ha imposat a si mateix, abans de demanar-nos-ho, quan ell s'ha entregat en cos i ànima a la predicació de l'Evangeli (Droguet et Ardant, p. 268)

+ Qui no porta la seva creu per venir amb mi, no pot ser deixeble meu.

- Portar la seva creu: pot ser banalitzat pels cristians que som, l'expressió no o era pels lectors de Lluc, a qui la crucifixió inspira horror. La barra vertical restava clavada al lloc de les execucions; i la barra horitzontal. El patibulum, el condemnat l'havia de portar ell mateix abans de ser-hi clavat, i lluitant contra l'asfíxia, acabar morint lentament d'épuisement i de tetanització dels múscles.
- Pel deixeble, anar amb Jesús, és seguir-lo vers Jerusalem i vers la creu, amb el risc de deixar-hi ell mateix la vida. És a dir, lo seriós d'aquest compromís.
- **Els BÉNS MATERIALS:**

ningú de vosaltres no pot ser deixeble meu si no renuncia a tot el que té.», conclou Jesús en una fórmula simètrica a l'anterior. Refusar de fer dels seus béns un ídol, acceptant eventualment la seva pèrdua per fidelitat a la seva fe, aquesta és l'altra exigència evangèlica per aquell que pretén seguir Jesús.

Per anar rere Jesús i seguir-lo amb pas lleuger , comenta R. Meynet, cal prendre els mitjans i no carregar-se d'inútils bagatges. Com ell, cal alliberar-se de tot el que podria impedir la marxa. Excepte la creu, que cal carregar-se seguint-lo. Elegir anar rere Jesús, és imitar-lo sacrificant tota la resta, renunciant a allò de preciós que té l'home, la seva família, els seus béns, arribant fins el sacrifici suprem, el de la pròpia vida. És fins aquí que aniran els APÒSTOLS PRECEDITS PER Esteve, el primer dels màrtirs, i seguit per tants altres (L'Evangile selon saint Luc. Analyse rhétorique, p. 156.).

Un compromís que un no pren a la lleugera:

Si és bona cosa partir amb Jesús, encara cal anar fins al final. També, com advertiment contra un compromís superficial, Jesús adreça als qui l'escolten dues petites paràboles: la paràbola de l'home que vol edificar una torre i la del rei partint a fer la guerra contra un altre rei. Adoptant totes dues l'estil interrogatiu: *Suposem que algú de vosaltres vol construir una torre. No us asseureu primer a calcular-ne les despeses, per veure si teniu recursos per acabar-la?.... Si un rei vol anar a combatre amb un altre, ¿no s'asseurà primer a deliberar si amb deu mil homes podrà fer front al qui ve contra ell amb vint mil?*

Totes dues inviten a començar per asseure's per reflexionar. No pot esser una qüestió de comprometre's a la lleugera seguir Jesús o de fer les coses a mitges; perquè la vida cristiana és una espècie de construcció que cal portar a terme, o com un combat permanent al que convé preparar-se.